ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079 дар назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳовaддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Исроилов Исмоил Исроилович дар мавзуи "Нақши ниҳодҳои ҳифзи сарҳади давлатӣ дар таъмини амнияти миллӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон), ки ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ) пешниҳод шудааст

1. Мавзуи диссертатсионии Исроилов Исмоил Исроилович, ки ба таҳқиқи нақши ниҳодҳои ҳифзи сарҳади давлатӣ дар таъмини амнияти миллӣ бахшида шудааст, дар шароити кунунии ҷумҳурӣ мубрам ба ҳисоб меравад. Таҳқиқи нақши ниҳодҳои ҳифзи марзу буми давлатӣ дар таъмини амнияти давлатию миллӣ дар замони муосир яке аз масъалаҳои муҳим ба ҳисоб меравад. Омӯзиши роҳу усулҳои таъмини бехатарии давлат ва зиндагии осоиштаи мардуми тоҷик, хусусан дар замони соҳибистқлолии Ҷумҳурии Тоҷикистон аҳамияти тоза касб намуда, дар назди аҳли илми соҳаи сиёсатшиносӣ масъалаи аз лиҳози назариявию амалӣ баррасӣ намудани мушкилоти марбут ба муҳофизати марзи мамлакат, таъмини худмухториву соҳибихтиёрӣ ва амнияти Тоҷикистонро ба миён мегузорад. Ин мавзуъ дар шароити тезутундшавии авзои байналмиллалӣ ва муносибати байни давлатҳо дар манотиқи ҷудогона аҳамияти боз ҳам бештар пайдо кардааст. Ҳамзамон, ниҳодҳои ҳифзи сарҳади давлатӣ унсури муҳимтарини сиёсати ҳарбии давлат буда, ҳифзи марзу буми кишвар ба онҳо вобастю пайваста мебошад. Аз ин рӯ, муҳимияти таҳқиқи мавзуи мазкур ба он вобаста аст, ки мушкилоти таъмини бехатарии сарҳадӣ дар низоми амнияти миллӣ ҳам барои олимони сиёсатшинос дар таҳияи асосҳои назариявӣ ва методологии ташаккул ва нигоҳдории он ва ҳам барои сарҳадбозон ва кормандоне, ки аз рӯйи хусусияти фаъолияти вазифавии худ бо ҳам алоқаманданд, як соҳаи муҳиму васеи фаъолият маҳсуб меёбад.

Ҳадафи диссертатсия таҳқиқи хусусиятҳои муҳими нақши қушунҳои сарҳадӣ дар таъмини амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Барои расидан ба ҳадафи пешгузошташуда дар таҳқиқот иҷрои вазифаҳои мушаххас пешбинӣ шудаанд.

Этимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ва хулосаҳои ҳосилшуда бо асосҳои назариявию методологӣ ва маводи эмпирикии таҳлил гардида тасдиқи худро меёбанд. Дар диссертатсия миқдори зарурии адабиёти илмӣ, сарчашмаҳои иттилоотӣ ва хулосаҳои илмию таҳқиқотии расман интишорёфта истифода бурда шудаанд. Инчунин эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот дар маводи таҳлилу таҳқиқгардидаи нақши ниҳодҳои ҳифзи сарҳади давлатӣ дар раванди таъмини амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок гардида, хулосаҳо ва тавсияҳои амалии довталаб дар заминаи таҳлилу баррасии адабиёти илмӣ ва таҳқиқи равндҳои сиёсӣ таҳия шудаанд.

Навоварии илмии таҳқиқот аз он иборат мебошад, ки дар диссертатсия манбаъҳои ташаккул ва рушду нашъунамои ниҳодҳои ҳифзи марзу ҳудудҳои давлатӣ муайян ва мушаххас карда шудаанд.Ҷараёни азнавташаккулёбии ниҳодҳои ҳифзи сарҳади давлатӣ ва тадриҷан рӯ ба тараққӣ овардани онҳо дар даврони истиқлоли миллию давлатии Тоҷикистон ҳамчун масъалаи илмӣ бори аввал баррасӣ гардидааст. Моҳияти дурнамои ҳифзи сарҳади давлатӣ дар шароити ба мал омадани мубориза ва бархӯдҳои нави геополитикӣ муайян ва исбот карда шудааст.

Дар таҳқиқот нуқтаҳои илмие ба ҳимоя пешниҳод шуданд, ки онҳо дар замони муосир ҳамчун навгонии илмӣ маҳсуб меёбанд.

Саҳми унвончӯ дар коркарду корбурди сарчашмаҳои назариявӣ, тартиб додани нақшаи кори илмӣ, услуби таълиф ва масъалагузорию пешниҳодҳо, таҳияи мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳо оид ба мавзуи диссертатсия зоҳир мегардад.

2. Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Таҳқиқот ба назарияҳои дахлдори илмҳои сиёсӣ асос ёфта, заминаи назариявӣ ва амалӣ-таҷрибавиро барои таҳқиқи хусусиятҳои муҳими нақши қушунҳои сарҳадӣ дар таъмини амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон фароҳам овардааст. Хулосаҳои илмӣ ва тавсияҳои амалии натиҷаҳо, бар асоси таҳлили илмию натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ ва амалӣ-таҷрибавӣ пешниҳод карда мешаванд. Диссертатсия аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуқтаҳои навини илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

3. Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи 6D.КОА-079 – ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ), ки аз рӯйи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01 -уми октябри соли 2024, таҳти № 364 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад. Ҳамзамон таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯйи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми ноябри соли 2017, таҳти № 5\2 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 5 мақолаи илмӣ, ки дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи Олии Аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд инъикоси худро ёфтаанд. Ҳамчунин, 4 мақолаи дигар дар нашрияҳои расмии илмӣ ва маводи конфронсияҳои ҷумҳуриявӣ ба нашр расидаанд.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Исроилов Исмоил Исроилович истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда,

ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37-и Тартиботи додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳод намудаи Исроилов Исмоил Исроилович маълумоти ғайрисаҳеҳ мавҷуд нест.

7. Банди 56-и Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1) Диссертатсияи Исроилов Исмоил Исроилович дар мавзуи "Нақши ниҳодҳои ҳифзи сарҳади давлатӣ дар таъмини амнияти миллӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон), ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ) дар Шӯрои дессертатсионии 6D.KOA-079 назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳовaддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои ҳимоя қабул карда шавад.

2) Муқарризони расмӣ аз рӯйи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

– доктори илмҳои сиёсӣ, профессори кафедраи сиёсатшиносии Донишгоҳи давлатии Кулоб ба номи Абуабдуллои Рудакӣ Назарзода П.С.

- номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент, мудири шуъбаи масоили муносибатҳои байналмилалии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳовaддинови АМИТ Бедилзода Ҳ.К.

3) Ба ҳайси муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав.

4) Нашри эълон оид ба ҳимояи ошкорои диссертатсия дар шурои диссертатсионӣ ва ҷойгир намудани матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаи расмии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳовaддинови АМИТ ва сомонаи расмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Точикистон иҷозат дода шавад.

5) Чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис ва паҳн намудани он ба суроғаҳои дахлдор иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои сотсиологӣ, профессор,
узви вобастаи АМИТ Ш. Шоисматуллоев

Аъзоёни комиссия:

доктори илмҳои сиёсӣ П.А.Муҳаммадзода

доктори илҳои сиёсӣ Л.Ш. Шарифзода